

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKUCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI.

Teatr „ODEON”

PROGRAM: Od piątku 14 do poniedziałku 17 Marca

Tylko 4 dni! NAJPOTEŻNIEJSZE DZIEŁO w HISTORJI KINA! Tylko 4 dni!
DZIŚ 3-ci i OSTATNI CYKL

TAJEMNICE PARYŻA

Eugenjusza Sue Ostatnie 12 aktów stanowiących zakończenie tego słynnego sensacyjno-kryminalnego romansu

W ostatnim cyklu:

Nowy zamach na Marynie. Poświęcenie Wilczycy.
Ostatnia zbrodnia Polidori'ego Ukaranie FERRANDA.
Tajemnica pochodzenia Maryni.

W roli Maryni - przesłiczna **Huguetta Duflos**. W roli Cecylii - uroczą **D. Mazza**. W roli księcia Rudolfa - słynny **Georg Lannes**.

„Tajemnice Paryża” jako powieść - miały 100.000.000 czytelników.
jako film - mają 100.000.000 widzów.

Przedstawienia o godz. 5-ej, 7-ej i 9-ej wiecz. Szczegóły w ilustrowanych programach.

BOY

Sala Straży Ogniovej

W piątek 21 marca 1924 r. o g. 8-ej wiecz.

Pierwszy i jedyny raz
w Częstochowie
wystąpi

BOY

Najlepsze, smaczne i pożywne

KAKAO

HOLENDRSKIE

orz dla p. p. cuklerników:

MASŁO KAKAOWE
i Surowe ziarno **KAKAO**

POLECA
DOM IMPORTOWY
Leon Piotrowski
„MOKKA KAWA”

CZĘSTOCHOWA, II-A ALEJA № 24.

Ziemiński Bank Kredytowy

we Lwowie

ODDZIAŁ w CZĘSTOCHOWIE

II ALEJA № 18.

TELEFONY № 129 i 419

przyjmuje zapisy na Akcje Banku Polskiego

przy zastosowaniu jak najdogodniejszych ulg — oraz na zasadzie zezwolenia Ministerstwa Skarbu przyjmuje wkłady na oprocentowane rachunki bieżące i książeczki oszczędności w walutach zagranicznych oraz w złotych polskich. Uskutecznia z tych rachunków wypłaty w efektywnych walutach zagranicznych oraz złotych polskich — bez żadnych ograniczeń. Udzielił Kredytów w walutach zagranicznych oraz złotych polskich. Oprocentowanie według umowy.

WALUTY ZAGRANICZNE — WYPŁACONE NA TE BALENKI, WZIELENIE I INCI WYPŁACONE, BEZ OPŁACENIA ZA PRZEKAZANIE I LEGALNEGO ZBIENIA.

w sobotę d. 15-go
marca r. b.

Restauracja „CRISTAL”

Początek o g. 9-ej
wieczorem.

OTWARCIE

KABARETU LITERACKIEGO

W antraktach FOX TROTT-SHIMMI

WEJŚCIE 5 MILJONY.

D. BERKOWICZ

NAJTANIEJ SPRZEDAJE

Nafte, oleje i smary, Karbid, cement, gąpe, smole gips, farby, lakiery, węgiel drzewny artykuły techniczne i t. p.

Częstochowa, ulica Kościuszki Nr. 45.

„Polichromja“

ZAWIADOMIENIE

Dąbrowskiego 22

W dniu 9 marca r. b. zawiązana została w Częstochowie z siedzibą przy ulicy Dąbrowskiego 22 Spółka malarska p. l.

„POLICHROMJA“

do której przystąpili mistrzowie cechowi:

J. Politeński, F. Krauze, Wł. Rosalik, Ign. Bednarek, Wł. Galęwicz, Fr. Janik i H. Chora.

Jedyny ten Chrześcijański zakład w Częstochowie, postawiony na wysokim poziomie sztuki malarskiej, przyjmuje wszelkie roboty w zakresie wchodzące, jako to: malowanie i odnawianie kościołów, fabryk, pokoi, dekoracji, sztyków i t. p.

Zakład jest w możności wykonywać roboty po cenach bardzo przystępnych, przyjmując całkowitą odpowiedzialność za solidne ich wykonanie. Polecając się taskawym z poważaniem

Sp. Malarska „Polichromja“

Pierwszorządny skład sukna i kortów

D. Zysser

Częstochowa, I-sza Aleja Nr. 2 (w podwórzu).

Poleca na nadchodzący sezon w wielkim wyborze bostony, sukna, kamgary, i gabardyny na palta garnitury męskie, i suknie

po cenach bardzo przystępnych.

Gazetko Robotnicze.

W niedzielę dn. 16 marca o godz. 1 po poł. odbędzie się:

Roczne walne zgromadzenie

„OGNISKA ROBOTNICZEGO“

na które Zarząd zaprasza wszystkich członków.

Wejście tylko dla członków za okazaniem legitymacji

ZARZĄD.

20 proc. taniej

Wykorzystajcie czas zniżki.

FIRMA

KORNBERG I SZUMACHER

w Częstochowie.

I-sza Aleja Nr. 11 w podwórzu.

Sprzedaje WEENY na suknie i kostiumy, BOSTONY, materiały na palta, JEDWABIE, ZEPHY, Kapszulowe, SATYNY, KOLDRY zastawne i wszelkie inne 20 proc. taniej.

I-sza Aleja 11

I-sza Aleja 11

20 proc. taniej

NAWRÓCONY

Powieść historyczna.

Hanka namarszczyła gładką brew i odparła sucho:

— Opatrzne rozumienie o mnie matce. Przechodziłam już ja swoje oglądki, na które dziadulko patrzyli oraz błogosławieństwo dali, od innych dziewcząt nie przyjmę, bo wiary na frymark nie rzucę.

— Jakto? — chwycił się za głowę oburącz Chwalibóg — o tym zatraceniaku wciąż myślicie?

— A dlaczego o zatraceniaku? — gronie podniosła dziewczka. — Jedna i ta sama ręka, która was, mnie ukrzywdziła i jego krzywdzi. Co on wam złego uczynił, że go piętnujecie hańbiącym słowem?

— Na rany Chrystusa, przecież to przedawczyk jawny, odstępa od wiary świętej, zbójnik, dla którego za mata kłosa rozszarpał kołosa...

Hanka, słysząc postrawanie, jakie rzucił Chwalibóg, zacisnęła pięści. — Płowa czupryna spadła jej na czoło, pierś unosiła się i opadała jak fala, kiedy ją wicher smaga.

— Wszyscyście jednacy! — zakrzyknęła. — Leżącemu dobijecie maczugą, pokłony bijecie temu, kto twarodo na nogach stoi.

— Zawczasu nie zagarnajcie wszystkiego do jednej kupy — odparł już spokojnie Chwalibóg. — Chciejcie posłuchać

dla jakich racji miotam złorzeczenia. — Od tegocies rozpocząć byli powinni wedle mego baczzenia.

— Prawda wasza, nie będę przeczył. Powiem więcej. Inny możeby i zataił całkiem przed wami całą sprawę, wszak za język żeście nie ciągnęli. Cóż wyrwało się, takja już natura!...

Tu szeroko ją opowiadał Chwalibóg o spaleniu miasta Pułtuska, zdobywaniu grodu, rzezi, jak również i o tem, że tylko dzięki Dobiesławowi ón o raz inni uszli mordowi. że on Dobie sław darował ich zdrowiem, wolnością i życiem. Hanka nie przerywała, zaparła w sobie westchnienia nawet. — Szeroko otwartymi oczami patrzyła w dół, a wzrok jej tępał coraz bardziej. Nos się wydłużył, jak u ludzi umarłych, z twarzy krew zbiegła, wargi zsiniały. W miarę opowiadań Chwaliboga; dziewczka bladła, stawała się zimna jak lód, cała postać przybierała kształty twarde, ostre nieuczucie gładu. Dawno już skończył Chwalibóg, umilkł, cisza grobowa stanęła, Hanka jakby zakrzepła, zostawała bez ruchu po dawnemu. Widok zbrojały rozbudził w cechmistrzu żalność, jako że był serca miękkiego, chciał pocieszać, lecz nie umiał dobrać słów, bo wszystkie zdawały mu się za słabe, albo bezradne. Zeschmięte gardło przepłókał miodem, ale napitek wydał mu się gorzki niesmaczny, na piersi zaś spadała ciężkość, dumność, jak kiedy zmora senna na nich się ułoży...

— Hanko! — wyrzucił wreszcie — wspomnijcie na dziadulka Bartka Ma-

zura... Kochania przed wami świat cały... Kwińnijcie ręką, a zleci ich się tu gromada cała, jak wróbił do pszenicy... Nie wart on żalności waszej...

Tak poczynął Chwalibóg, lecz głos się rwał, nie kleiło mu się.

— Gospodarz przyjechali. Bóg wam zapłać za nowiny za pociechy — odparła sucho panienska, z trudnością podniosła się z ławy, przetarła dłonią czoło, wyszła. Chwalibóg został sam w świetlicy.

Hanka, znalazłszy się w komorze samej, pofolgowała wezbranej żalności, co jej piersi rozpięła — zakryła twarz rękami i w wielkim jakim wołała!

— A! a! a!... Panie! czemu-żę go opuścił?...

Tymczasem cisza wielka stanęła na świecie bożym. Ludzie, znuzeni całodzienną pracą, poszli do czeładnej wierzczarzą; plectwo święgotliwie, stulwidy skrzydła, ułożyły się do snu, bydy przestało ryczeć, gdyż wołało w spokoju zayę wezasów chłodu wieczornego, a nawet brzęk komarów stopniał hen! w przestrzeni. Mroki zgęstniały w noc ciemną, nie było gwiazd na niebie, jasny srebrny księżyc nie wyszedł z boru.

Nikt też nie widział zalanej goręcemu łzami twarzy Hanki, nikt nie słyszał rozpacznych kraków zmnożonej dziewczki. Zegnała ona na wielki przeszłość, która nie wróci, a z której wylaniały się dla niej jeno ciemne ostre i połuny. Przez wiośnie świąty, zagasajcie różane blaski!... Ze śmiercią Mazura świat stał się

twardy dla niej, jak skała, zimny, jako bryła lodu. Jeszcze wczoraj, dzisiaj rankiem pocieszała się a żyła nadzieją, że wreszcie czarne przeciwności rozproszą się jako dymy... Umilkowany Dobiesław wrócił, otoczy ją ramieniem mocnym... Wróci szczęście!... A teraz niema dla niej pocieszenia. Ten, dla którego żyła, przestał żyć dla niej... za nic!... Imienia jego sromać się będzie... Zdrajca i odstępa w jednej osobie. Zdradził Boga, ojezyczną, jej wiarę podeptał. Niechże zgine dla niej na wieki nawet w marzeniach sennych.

— Tak mi, Panie Boże, dopomóż i Święty Jego krzyż! — uroczyście zaprzysięgała się Hanka przed rozpętanym wizerunkiem Ukrzyżowanego.

Nie chciał Michał z Maciejowic nachodzić Hanki, gdyż z własnego doświadczenia wiedział, iż wielkie bóle nie noszą powierników. Wyszedł też milkliwie z Chwalibogiem bożym wrotami do sadu. Wieści miał dobre od o. Bożywoja. Bogobojny ten nazi nie zasypiał gruszek w popiele. Owszem, skrzętnie pobierał dokumenty liczne, świadczące, jako na dłoni niezbicie, że Mściwława pogwałcił prawa królewskie, że jako taki winien dać gardło pod mieczem katowskim. Do dziedziny Bartka Mazura nijałego prawa nie miał, bo nieboszczyk rodzica dawno go był spłacił parę łwów, a za obmierze postępków wykłał i od wszelkiego pokrewieństwa odsądził.

Zabezpieczenie na wypadek bezrobocia.

Po paru latach nadzwyczajnie korzystnej koniunktury dla naszego przemysłu, kiedy to spadek marki polskiej zapewniał przemysłowi nieoczekiwane w normalnych warunkach zyski, nastąpiło przesilenie, wywołane z jednej strony konkurencją przemysłu zagranicznego z drugiej zaś strony pomysła na wzajemnie i przeprowadzaną w szybkim tempie sanacją skarbu. Nie wchodząc bliżej w badanie, dlaczego przemysł zagraniczny rywalizuje skutecznie z przemysłem polskim, nie rozstrząsając pytania, w jakim stopniu akcja sanacyjna rządu poprzedniego i obecnego wywołała obecny kryzys przemysłowy stwierdzam jedynie sam fakt, i jego następstwa.

Do tych następstw zaliczam przede wszystkim bezrobocie, które w ostatnich dniach przybiera coraz ostrzejszą formę. Już nie tysiące, ale dziesiątki tysięcy wszelkiego rodzaju pracowników pozostaje dziś bez pracy a w następstwie tego bez środków do życia. Bezrobocie objęło nie tylko pracowników fizycznych, ale i w równym stopniu inteligencję pracującą. Rozciąga się nie tylko na ludzi zatrudnionych bez pośrednio w wielkim czy małym przemyśle, ale dotyka szereg innych zakładów pracy oraz instytucji tak prywatnych, jak państwowych, czy samorządowych, słowem, rozlewa się szeroka fala po całym obszarze Rzeczypospolitej Polskiej, pochłaniając coraz więcej nie winnych ofiar.

Bezrobocie stało się pierwszorzędnym zagadnieniem państwowym. Tak Sejm jak i Rząd rozumie, że należy rozpocząć z bezrobociem walkę jak z chorobą, która może zniszczyć organizm państwowy i zachwiać podstawy sanacji skarbu. Walka musi iść w dwóch kierunkach, a to w kierunku usunięcia przyczyn bezrobocia i w kierunku przychodzenia z pomocą tym, którzy zostali pozbawieni pracy.

Jeśli chodzi o usunięcie przyczyn bezrobocia, to akcja Sejmu i Rządu ma ograniczony zakres działania, a to ten jest, że względnie finansowo stała temu na przeszkodzie, by Państwo w swoim zakresie mogło z należytą siłą podjąć walkę z bezrobociem. W tym kierunku winno samo społeczeństwo zabrać się energicznie do działania. Mam wrażenie, że jest w naszym społeczeństwie dużo osób i instytucji, które mogłyby dać pracę i zarobek wielu z pośród tych, którzy dziś z braku pracy przymierają głodem. Rząd zapewne tego rodzaju zamierzeniem udzieli daleko idącego poparcia, a przez to rozmiar bezrobocia znacznie by się zmniejszył.

Pozostanie jednak poważną liczbą takich, którzy i nadal bez pracy pozostaną. Tym należy dać pomoc, by im umożliwić przetrwanie kryzysu. To już zadanie Sejmu i Rządu, to wypełnienie nakazu naszej konstytucji, która w art. 102 postanawia, że każdy obywatel, pozostający bez pracy, ma prawo do ubezpieczenia społecznego. Ten kategoryczny nakaz konstytucji pragnie spełnić nasz Sejm, na zadanie którego jeszcze w kwiecieniu 1923 roku przebrał Rząd projekt ustawy o zabezpieczeniu na wypadek bezrobocia. Projekt rządowy po gruntownej przeróbce został uchwalony przez sejmową Komisję Ochrony Pracy i w dniach ostatnich był już rozpatrywany na pełnym posiedzeniu Sejmu.

Celem zaznajomienia pracowników z projektem ustawy przyłączam tu jego główne zasady ujęte przez Komisję.

W myśl projektu zabezpieczenia na wypadek bezrobocia podlegają ubezpieczeniu robotnicy, zatrudnieni w zakładach pracy, w których w myśl ustawy o czasie pracy obowiązują 8-mio godzinny dzień pracy. Nie mogą zatem być objęci ustawą pracownicy umysłowi. Jest to zdaniem moim, wielka nieprawidłowość bo bezrobocie dotyka w kategorii pracowników bardzo istotnie i pracownik umysłowy napotyka zazwyczaj na większe trudności w znalezieniu pracy, niż pracownik fizyczny.

Projekt ustawy o zabezpieczeniu na wypadek bezrobocia przewiduje w dalszym ciągu utworzenie funduszu zabez-

Jerzy Cholewicki

CZĘSTOCHOWA

Nadeszły najwziewsze tkaniny wełniane i bawełniane na suknie i kostiumy damskie. Wielki wybór męskich kurtów od najtańszych do najwykwintniejszych. Specjalność — **Modry wazonowane** od 37,000,000 sztuka — na zamówienie — podług wartości wybranego towaru

II ALEJA № 23

Magazyn Bławatny

Obsługa uprzejma **Kredyt krótkoterminowy**

pieczeniowego, który na razie określono na 3,3 proc. zarobków robotniczych z kwoty tej 0,50 procent, 1,3 procent robotnicy, 1,5 proc. pracodawcy, 1,4 procent skarb Państwa, z czego pół może przeznaczyć na gminy miejskie oraz na te gminy wiejskie, na których terenie znajdują się zakłady przemysłowe. Składają od robotników ściągają pracodawcy przy wypłacie.

Bezrobotny ma prawo do zasiłku za zabezpieczeniowego. Zasiłek wynosi od 30—50 procent faktycznego zarobku, zależnie od stanu rodzinnego robotnika. Zasiłek może być wypłacony przez 13 tygodni w roku, w wyjątkowych wypadkach przez 26 tygodni. Warunkiem otrzymania zasiłku jest niezawinione bezrobocie oraz przeprowadzenie przedtem przynajmniej 20 tygodni w roku, poprzedzającym dzień bezrobocia.

Ustawa przewiduje także możliwość przyznawania zasiłku częściowo bezrobotnym, którzy pracują tylko przez trzy dni w tygodniu. Dla tej kategorii zabezpieczonych wynosi zasiłek do 30 procent zarobku.

Projekt ustawy zawiera szczegółowe przepisy, dotyczące kontroli nad bezrobotnymi.

Władzami funduszu zabezpieczeniowego są: Zarząd główny pod przewodnictwem Ministra Pracy i Opieki Społecznej, oraz zarządy obwodowe, utworzone w siedzibach państwowych urzędów pośrednictwa pracy. Techniczne czynności wykonują osobne biura lub

też gminy i instytucje społeczne o charakterze polityczno-prawnym. Instancje rekursowe stanowią obwodowe komisje odwoławcze.

We wszystkich wyżej wymienionych władzach zasiadają przedstawiciele Rządu, pracodawców, robotników i samorządów, przez co zabezpieczona jest bezstronność tych władz.

Jakkolwiek ustawa, którą Sejm wkrótce uchwali ostatecznie, ma niewątpliwie braki, to jednak należy ją po witać jako poważny wysiłek w kierunku ubezpieczenia na wypadek bezrobocia. Pamiętać bowiem trzeba, że nawet na zachodzie sprawa zabezpieczenia na wypadek bezrobocia nie została jeszcze tak uregulowana, by ją można uważać za ostatecznie rozstrzygniętą. Tem mniej dziwi się należy, że w Polsce, powstałej do życia po długiej niewoli, wśród szczerego oręża, w Polsce, zniszczonej i walczącej o utrzymanie odzyskanej niepodległości, nie można za jednym zamachem rozstrzygnąć kwestii, która w państwach wysoce uprzemysłowionych pozostaje nadal niezalutem zagadnieniem. Ustawę o zabezpieczeniu na wypadek bezrobocia należy traktować jako tymczasową. Jest ona jednak ważnym krokiem na drodze do budowy ustawodawstwa społecznego w Polsce.

Jan Puchałka
poseł na Sejm.
Częstochowa, 15/III—1924 r.

Sesja Rady Ligi Narodów

Przyszanie Jaworzyny Czechom

Genewa. Quinones de Leon, składając raport w sprawie granicy na Spiszu, streścił rezolucję Komisji Delimitacyjnej, powziętą dnia 11 lutego 1924 r., w zakończeniu zgłosił rezolucję Rady Ligi Narodów do Konferencji Ambasadorów, która to rezolucja proponuje ustalenie granicy na Spiszu na trzech odcinkach.

Pierwszy obejmuje granicę między Jaworzyną a Jurgowem. Na odcinku tym proponuje Rada Ligi przyszanie Polsce części obszaru katastralnego gminy Jurgów, obejmującej odcinek, oddzielający linię Rady Ambasadorów, wszystkie pola i grunta uprawne gminy Jurgów o łącznym obszarze kilkuset morgów. Na odcinku drugim proponuje Rada Ligi wyprostowanie linii Rady Ambasadorów, według granic katastralnych gmin: Rzepisko, Nepszanka, Łapsz, Kacwin i Niedzica. Wyprostowanie obejmuje szereg mniejszych obszarów, położonych po stronie polskiej i czeskiej. Na odcinku trzecim proponuje Rada Ligi granicę, obejmującą na rzecz Polski resztkę odciętej linii ambasadorów obszaru katastralnego gmin Niedzica. W ten sposób prawy brzeg Dunajca od mostu Czorsztyn

skiego do gminy Kolnbark pozostaje przy Polsce.

W dyskusji minister Skirmunt stwierdził, że uchwała komisji delimitacyjnej z dn. 11 lutego r. b. podtrzymała stanowisko strony polskiej, która zawsze twierdziła, że żądania Polski co do przyłączenia do niej Jaworzyny, opierały się na realnych podstawach.

Ze względu na konieczność szczegółowego rozpatrzenia nasuwających się wątpliwości i trudności minister Skirmunt zażądał, aby przed powzięciem ostatecznej decyzji zawieszono przed Radą Ligi komisję delimitacyjną, która badała sprawę na miejscu w celu złożenia ekspertyzy o całokształcie spraw, związanych z granicą na Spiszu.

Minister Skirmunt podkreślił następnie konieczność jak najszybszego uregulowania tej sprawy, zaograniczając wzajemne stosunki i interesy ludności miejscowej.

Rada Ligi uchwaliła przesłać bezwzględnie swą rezolucję konferencji Ambasadorów bez przesłuchiwania w Genewie komisji delimitacyjnej, która wraz z konferencją ambasadorów zajmie się ostatecznym uregulowaniem sprawy.

Waloryzacja długów przedwojennych i wojen.

Narady już ukończone. Na ich podstawie sprawę rozstrzygnie wkrótce rząd

Warszawa. W dniach od 8 do 12-go komisji w sprawie przerechnowania zobowiązań przedwojennych i wojen, przedmiotem b. m. odbywały się obrady specjalne.

obrad był projekt rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej, opracowany przez specjalną komisję, powołaną w tym celu przez prezesa rady ministrów pod przewodnictwem p. dra Fryderyka Zolla. W naradzie wzięli udział zarówno przedstawiciele stron zainteresowanych, a. j. delegaci odpowiednich zrzeszeń przemysłowych, dłużników, przedstawiciele instytucji kredytu długoterminowego, kas oszczędności i zakładów ubezpieczeń, jak i rzeczoznawcy z pośród prawników i ekonomistów.

Głównym przedmiotem narad była sprawa ustalania stawek, wedle których mają być przerechnowane na złote zobowiązania przedwojenne oraz zobowiązania zaciągnięte w czasie wojny i po wojnie w walutach: rublowej, koronowej i markowej (w markach polskich i niemieckich). Członkowie komisji wypowiedzieli się w kwestii, jakie ich zdaniem należało przyjąć stawki ze względu na interesy tak dłużników, jak i wierzycieli oraz na ogólne interesy gospodarcze kraju, a wy powiadane przez nich poglądy i uwagi stanowiąc będą cenny materiał dla ulepszenia i uzupełnienia opracowanego projektu.

TELEGRAMY.

Rozwiązanie parlamentu

Berlin. Przy zakończeniu wczorajszego posiedzenia parlamentu zabrał głos kanclerz Marks. Kanclerz zaznaczył w krótkim przemówieniu, że reformy ekonomiczne, jakich rząd dokonał na zasadzie swoich pełnomocnictw nadzwyczajnych, są niezbędne dla sanacji obecnej i ocalenia Niemiec od katastrofy. Rząd nie znajdując dla ich poparcia dostatecznej większości w parlamencie, postanowił parlament rozwiązać. Następnie kanclerz odczytał dekret prezydenta republiki o rozwiązaniu parlamentu.

Radość w Pradze Czeskiej

Praga. Rozstrzygnięcie sprawy Jaworzyny jest komentowane tutaj żywo przez prasę, która w większej części uważa je za zakończenie długiego okresu niepożądanej napięcia w stosunkach polsko-czeskich. Oficjalna „Czesko-słowacka Republika” wyraża sąd nader pochlebny zarówno o Beneszu, jak i o Skirmuncie. Dalej stwierdza, że obecnie, po usunięciu źródła nieporozumień wspólne niebezpieczeństwa powinny stworzyć podstawę dla wspólnego rozwoju politycznego, kulturalnego i ekonomicznego, między obu narodami.

„Narodni Listy” twierdzą, że ostateczny wynik sporu o Jaworzynę stanowi tryumf czeskiej partii narodowo-demokratycznej.

Ukaranie komunistów we Francji

Paryż. Przywódcy komunistów, redaktorowie „L'Humanite”, Cachin, Vaillant i Couturier skazani zostali za wywołanie żołnierzy do niesubordynacji na 4 miesiące więzienia i na tysiąc franków grzywny do osoby.

Bankier zblegi

z 20 milionami franków.
Paryż. Podczas rewizji w domu bankomym Simona znaleziono wszystkie kasy dotychczas wypłacone. Przeląd ksiąg bankowych ujawnił deficyt w wysokości około 20 milionów franków. Sam Simon zbiegł. Władze policyjne zarządziły poszukiwanie zbiegłego bankiera.

Burza w Ameryce

Nowy Jork. Z całego atlantyckiego wybrzeża Ameryki donoszą o szalejących burzach. Ulice miast nadbrzeżnych zalewały obficie woda. W Nowym Jorku zginęło pięciu ludzi, wielu zostało rannych z powodu wypadków, które spowodowała burza. To samo donoszą i z wielu innych miast.

Mianowania w wojsku

Warszawa. P. Prezydent Rzeczypospolitej zamianował dnia 12-go b. m. gen. broni Józefa Hallera generałym inspektorem artylerji, gen. brady Małachowskiego Juliusza, dowódcą D. O. K. Lwów, gen. brady Berbeckiego Leona, dowódcą D. O. K. Grodna, dowódcą D. O. K. Lublina, gen. brady Roczniaka P. Prezydent Rzeczypospolitej przedłożył w stan spoczynku z dniem 30-go maja b. r., z powodu przekroczenia granicy wieku służbowego, generała dywizji D. O. K. Lwów.

jen. dywizji Jędrzejewskiego Władysław.

Ponadto Minister Spraw Wojskowych zamianował gen. brygady Dzierżanowskiego Kazimierza dowódcą 28 dywizji piechoty i pułkownika Kraupę Bolesława, dowódcą 27-ej dywizji piechoty.

Ochrona granic Rzeczypospolitej. Projekt ustawy o ochronie granic.

Warszawa. W związku z konferencją w Prezydium Rady Ministrów w sprawie ochrony granic, ministerstwo spraw wewnętrznych na podstawie wytycznych, ustalonych w toku wspomnianej konferencji, wydało szereg zarządzeń i przygotowało projekty ustaw i rozporządzeń. W szczególności opracowano projekt ustawy o ochronie granicy, który w bliskim czasie wniesiony będzie na Radę Ministrów. Projekt reguluje techniczną stronę ochrony, przewiduje podział terenów, przylegających do granicy na: drogę graniczną, strefę graniczną i pas graniczny, regulując jednocześnie kwestię pobytu oraz posiadania własności na tych terenach przez obywateli polskich i cudzoziemców, wreszcie zawiera postanowienia o oczyszczaniu granicy z roślin, wiklin, ochrony znaków granicznych i t. d.

Sprawy polsko-niemieckie w Lidze Narodów

Warszawa. „Gazeta Warszawska” donosi z Genewy: Poza dwiema drobnymi sprawami szkolniczką polskiego na Śląsku, które załatwiono pomyślnie, Rada Ligi nie zajmowała się wczoraj żadnymi sprawami politycznymi.

Jutro Rada zajmie się sprawami narodowościowymi, co do których odbywały się rokowania polsko-niemieckie i nie doprowadziły do rezultatu. Sprawodawca Brazylijczyk Dantas ma zamiar proponować odesłanie sprawy do Hagii, czego domagają się Niemcy. Niemcy chcieliby również skierować do Hagii sprawę opcji.

Prześladowanie Polaków na Litwie.

Gdańsk. „Gazeta Gdańska” donosi o nowym pogromie polaków w kościele św. Trójcy w Kownie. W dniu 9 marca, podczas nabożeństwa w kościele św.

W czwartek, dn. 20-go marca t. b. o godz. 10-iej rano w kościele św. Zygmunta odprawione zostanie nabożeństwo żałobne za: spokój duszy

s. t. p.

Józefa Żubrowskiego

majora Straży Ogn. Ochotniczej

na które rodzinę zmarłego, Sztab Straży Ogn., oraz przyjaciół, kolegów i znajomych zapraszają

Szeregowi Straży Ogn. Och. w Częstochowie.

Trojcy wtargnął do kościoła tłum litwinów i nie pozwolił księdzu, odprawiającemu nabożeństwo, odczytać Ewangelię do końca, ani wygłosić kazania w języku polskim. Wśród okrzyków: „Bij polaków!” wywleczono z kościoła i pobito wiele osób pochodzących polskiego.

Kównu. W Wilkomierzu, podczas balu polskiego, rzucili litwini do sali balowej bombę, której wybuch wysadził okna i drwił sali. Z obecnych na szczęście nikt nie poniósł szkwa. Zawiezła na policja litewska, zamiast zająć się ściąganiem zлочynców, skierowała oskarżenie przeciw polakom, zarzucając im prowokację.

Taryfy kolejowe w Polsce są niższe niż za granicą

Warszawa. Wykaz porównawczy opłat kolejowych za przewóz towarów

wykazuje, iż opłaty te w Polsce są o wiele niższe, niż w Niemczech, Czechach i Austrii.

Gdy przed wojną przewóz 100 kg. na przestrzeni 100 km. za frachtem pospiesznym kosztował 2 franki 81 c., to obecnie w Polsce wynosi 2 franki 64 cent. W Niemczech zaś taki przewóz wynosi obecnie 5 franków 80 centimów. W Czechach 7 franków 50 cent. W Austrii 5 franków 28 centimów. Tensam mniej więcej stosunek istnieje przy przewozie towarów za frachtami zwykłymi.

Zwrócił na to uwagę w swoim sprawozdaniu o finansowej gospodarce w Polsce komander Young, wykazując słusznie, iż 2 i pół razy niższa, niż w krajach ościennych taryfa kolejowa, musi wpływać ujemnie na gospodarke

Polski Akcyjny Bank Komercyjny

Sp. Akc.

Oddział w Częstochowie II-ga Aleja Nr. 26

prowadzi rachunki bieżące w walutach obcych i uskutecznia z rachunków tych wypłaty. — Przyjmuje wkłady i udziela kredytów w złotych polskich równych frankowi złotemu.

sprzedaje obligacje pożyczki kolejowej.

Przyjmuje zapisy na Akcje Banku Polskiego.

Kupujcie w największym katolickim Magazynie bławatnym JERZEGO CHOLEWICKIEGO

II-ga ALEJA Nr. 23.

PRZEZ ZAKOPCONE

SZKIEŁKA

Wiosnę już czuć w powietrzu. Wprawdzie zdarzają się jeszcze przymrozki i coś za nabył orzeźwiający zefiry, ale taki stan aury uważać należy za kończący okres przejściowy. Trudno wszak wymagać, żeby po długotrwałej nierzwykłej surowej zimie zrobiło się naraż gorące, jak w laźni tureckiej, albo jak... w „Odeonie” podczas demonstracji sensacyjno-kryminalnego romanu p.t. „Tajemnice Paryża”. Takie gwałtowne przejście od zimy do letnich upałów byłoby nader niekorzystnie dla zdrowia, a często wprawdzałoby dezorientację do naszych stosunków wewnętrznych. Oddawna bowiem przyzwyczailiśmy się, że w Polsce jest pół roku zimy, a drugie pół roku zimno.

Ale coś począć! Musimy kaprysy zimy znosić z taką samą cierpliwością, z jaką obecnie znosimy okres sanacji skarbowej. Taki hart woli jest wielce przydatny dla każdego obywatela i w każdej życia okoliczności wogóle, a w okresie postu czterdziestodniowego w szczególności.

Miałem szczyry zamiar opowiedzieć coś wesolego, ot bodaj przygodę pewnej częstochowianki, która od ostatniej maskarady w „Polonji” jeszcze nie wróciła do domu, (fakt autentyczny) — ale takich romantycznych historii nie wypada powtarzać, bodaj że względu na zbliżający okres pokuty za kamawalewo-grzechy. W poście tylko poważna lekka wina zaprzatka umysł ludzki, a o innych należy skutecznie umartwiać według niezawodnej recepty najznakomitszych higienistów: „jak najmniej mięsa, jak najmniej kawy”.

W najbliższą sobotę odbędą się w kościele św. Trójcy nabożeństwa żałobne za zmarłego...

wielu pożytecznych wskazówek na drogę życia, jako też posiadających niezłomne przekonanie, że nie należy się zbytnio przejmować pustką w kieszeni, a w sercu wzbudzi się ufnosć, że: kiedyś nadejdą lepsze czasy; zabłądził słoneczny jutro po mroźnym i zamieszonym okresie waloryzacji. Komu zaś trafiają do przekonania wyłącznie pojęcie ten z powodzeniem może studjować tragiczne dytamy o śmierci, albo oby do śledzi, w rodzaju:

Siedzi, co srebrną łuską błyskał na fal grzywie, Siedzi w głębinach morskich schowany wsty-dliwie,
Ty wiesz, co głód, znasz różne ludzkie przy-padki...

Wiesz, co nędza, co suto zastawione stoły— Wiesz, i dlatego jesteś taki—niewesoły
W czasie, kiedy szalone kark iemą zapusty Ody się zgryzota, poi człek chudy i tusty,
Zławiasz się z dobrej woli, bardzo wzrocyście Ustrojony w pieprz, imbir i bobkowe liście
Zławiasz się, jak sfołek, tylko wieloznacznie kryjąc: Jak fiokę odrodzenia poprzedzasz godzinę,
Choć masz zapach „niebardzo”, lecz to nic nie szkodzi!

Przywykli doż zarówno starcy, jak i młodzi. Sledzi, uniwersalnych przymiłow korono,
Jadamy się na kwadno, jadamy na stono, W ocie czy też w soli—prosty czy zwinięty,
Przybywał, gdyż kamawał skoczył się nadej!

Prawda, że gdy się przeczyta podobną odę, —to i ten nędzny śledzik lepiej smakuje, zwłaszcza gdy jest poprzedzony ku większemu ciała umartwieniu jednym większym, zakrapianym płotunną goryczą.

Sądziłem, że po tak długotrwałym kamawale będzie można wieczorną wy-poczywać w poście. Ale gdzie tam! W każdym tygodniu mamy po kilka występów godziwych kabaretowych, operetkowych, komedjowych, koncertów, konferencji poetekich, przedstawień amatorskich i tym podobnych niepospolitych atrakcji.

W obecnym tygodniu wybrałem się na występ znakomitej artystki pianistki...

ki, kompozytorki i autorki w jednej osobie p. Andy Kitschman. Obok popisów wokalnych miałem sposobność zobaczyc, —jak przedstawią się w całej swej okazałości najnowsze modne tan-cy „Java” i „Jazzband”, które oddtanczo-ne były według wszelkich wymagań sztuki choreograficznej przez krakowską parę baletową.

Wprawdzie Javę można już było po-dziwiać na zabawach tanecznych, tańczo-ną przez częstochowskich dyletantów, ale zato Jazzband, jako mniej znany na terenie miejscowym, sledzony był z o-gromnem zainteresowaniem i równym niepokojem przez siedzące w krzesłach zwolenniczki najmłodniejszych tańców. Zwłaszcza konsternacja powstała przy wykonaniu przez baletm. Cesarskiego wybitnie łatwej a mocno efektownej fi-gury z poklepywaniem danserki na naj-wrażliwszych: okolicach biustu. Takie bezceremonjalne, ścisie murzyńskie oklepywanie tancerki zrobiło nadzwyczajny efekt na sali. Słyszałem, jak siedzące w drugim rzędzie niebardzo stare ale też i wcale niemłode panie uczyły w tem miejscu uwagę:

— Ależ to barbarzyństwo!
— I to ma się nazywać najmodniejszą tancieczką? —dodała druga z przekąsem zjadłiwej ironji.

Co do mnie uczyniłem uwagę, że gdyby w ub. kamawale tańczono na zabawach publicznych i maskaradach ów modny „jazzband”, to nieśwadnie w aplaktach częstochowskich zabrakoby kaptałuszów na pobieżną w tańcu boki i najbliższe okolice.

Sądzić należy, iż ówa barbarzyńska figura „jazzbandu”, z powodzeniem produkowana we wszystkich murzyńskich dancingach Ameryki, nie prędka zaktamiżuje się w salonach europejskich, bowiem piękne przedstawicielki rasy bia-łej nieśwadnie sztać będące obecno-wości murzyńskich kareków. A może, gdy

Podziękowanie.

Przewielebnyemu duchowieństwu w osobach ks. Ciebarkowskiego, ks. Jędrzejewskiego, ks. Pieniążki, ks. Tokajskiego, ks. Cierotyczewskiego, ks. Kotłowski, ks. Kowalskiego, ks. Rezerowicz, ks. Dąbrowskiego, ks. Za-
rządów i dr. **Emilii Wołowiec** i wszystkich tym, którzy mi okazali tyle współczucia oraz wzięli udział w oddaniu ostatniej posługi złołkoni zony mojej

s. t. p.
Emilii Wołowiec
składa z głębi żałobnego serca serce polskie „Bóg zapłać”

Stroskany mał.

kolei państwowych i wywołać defek paraliżującą zasadę samowystarczalności kolei. Informacja powyższa pochodzi ze źródeł urzędowych.

Francuzi ofiarują nam pożyczkę.

4 miliony dolarów na elektryfikację kolei w Polsce.
Kraków. Korespondent Agencji Wad-dnej dowiadyuje się, że między gra-znainteresowaną w Banku Młodości Towarzystwem T. H. T. i bankiem France et des Pays Bas w najbliższym czasie podpisany ma być układ w sprawie sfinansowania przemysłu elektryfikacyjnego w Polsce.

Wspomniany bank zagraniczny uda-lić ma na cele elektryfikacyjne kredyt w wysokości 4 milionów dolarów w formie maszyn i materiałów elektrotechnicznych. Już w roku bieżącym przy pomocy kredytu zagranicznego rozpoczynać mają prace nad budową koleji trzeźnej Katowice—Kraków.

Następnie opiarowaty będzie plan elektryfikacji węzła kolejowego warszawskiego. Równoległe do istniejących torów kolejowych zbudowane być mają

NAJLEPSZE MARCEPAN MARMOLADY

JASKIEWICZ
ALEJA 33.

CZEKOLADKI
CURIERY
NAJSWIEJSZE

tego wymagać będzie moda... bo wozę-le co się nie robi dla mody.
Dawniej solidny małżonek małżo-
mniej dzieci—dzisiaj przeważnie wy-waśnawodr. A najczystszy zaś, jak powiada Boy, który w dniach najbliższych wy-wita do Częstochowy, „łącza się partu-lube z sobą, niby na próbę, nim nie u-trafia czego przyzwolonego”. Bo tak już moda!

Ze spraw aktualnych zasługają bez-cze na uwagę fakt doniesiony waga, że oto jeden z nababów masarskich, zja-wia powszechnie w całym mieście, jak szmalc” ciężko zaniemógł na zdrój-
ze powodu nadmiernego ułania. Oto bowiem cech rzemieślnicy nagłata-
konferencji pragnął obniżyć cenę wy-
wychodzą z szerszej zasady, że a) nie-potentialia słonia o 2,400,000 mk. na kilogramie; to dla przyzwyczajenia nale-
żoby i ceny szynki obniżyć nieco wy-celę, niż o 600,000 mk. Tymczasem wy-połębny „król szmalca”, mając na skła-dzie niezwyherpane zapasy szynki, w-
wychyłać, kiedy wieprze za rządów Witosa obaignely kulminacyjne cenę, przeto ani słuchać nie chciał o obni-
żeniu cen szynki. Nie mogąc zaś przy-konać zebranych, opuścił konferencję w srogiem poutrywanu, a nasza żółt-
ważnie zasiał na rozżamie szynki.

Zeby więc korystawsza cecha n-
prawic ó długotrwałą chorobę, w-
wzowano narazie ceny szynki nie ostan-
Ale gdy w zdrowiu legną nastąpi p-
lepszenie i tendencja zniżkowa ma-
rogaczną potwa dużej, to przed-
dobnie i cena szynki obniżona zost-
e i to znacznie, bo może nawet o
100 tysięcy marek na kilogramie.
stałaby o 100 tysięcy, to i szynka
na o 100 tysięcy, bo przecież p-
sarze nie mogą porwałić na to, że
zakładnie całego w tendencja-
wych wyprzedza

Dział Przemysłowo-Handlowy
Ryński
Częstochowa - Kościuszki 49.
Telefon 150-00100
DOSTARCZA:

Sala Straży Ogniovej W poniedziałek dn. 17 marca o godzinie 8 min. 30 wiecz.
Znakomity Autor-Kompozytor smętnych piosenek Pierrota
ALEKSANDER WERTYŃSKI

W dn. 3 b. m. podczas pożaru na Starym Stradomiu dzięki energicznej akcji ratunkowej miejscowych obywateli spłonął tylko jeden budynek, szczególnie wyróżnili się Mieczysław Drożdż b. członek Straży Ogniovej, oraz Cichoń i Anzorga za co niniejszem składa dają serdeczne „Bóg zapłać”
Ludwik Miha i Jan Markiewicz.

Nawozy sztuczne (superfosfat, żużle Thomasa, sole potasowe, kaimit azotujak) w ładunkach wagonowych wprost z fabryki drobnych ze składów.

nowe utwory
W programie: Księżna Malen. Przy wysokim brzegu. Pij ma dziewczynko. Dzonki. — Buiny wiatr. — Zwarżony kataryniarz. — Koncert Sarasati. Femmé rafinée. — Kokainka. — Kolyśanka i inne.
Przy fortepianie **IGNACY STERLING.**

Podziękowanie.
Zapaszowy Szpital przy ul. Jasnej składa W. Panu

Maszyny rolnicze.

Bilety codziennie do nabycia w cukierni „Cristal, a w dzień Koncertu od godziny 6-ej wieczorem przy wejściu na salę.

Juljanowi Gajsterowi
dyr. huty „Paulina” serdeczne podziękowanie za ofiarowane szkła do użytku chorych.

we bry, przeznaczone dla pociągów elektrycznych zarówno osobowych, jak towarowych.
Energia elektryczna wytwarzana ma być przez wyzyskanie naturalnej siły wodnej tam, gdzie się to da zastosować. — W pierwszym rzędzie wyzyskana ma być elektrownia na Sanie.

Najtańszem źródłem
zakupu wszelkich towarów w zakresie manufaktury wchodzących jest zawsze
FIRMA
„BŁAWAT”
I Aleja № 14. — Telefon № 464

Ze skarbcza myśli.
W bezdrożach stepów — w bezkresie [mórz]
Jest święta igła magnesu,
Bo daje pewność, że mimo burz
Łódź nasza żąda do kresu.
W bezkresie naszych cierpień, i złu
Ta pewność poda nam ramie,
Ze naszych wierzeń dziejowych truc
Kłeski i burze przełamie;
Ze jeśli złuda nie jest Bóg,
I nie jest błędem cnota,
To nasza przyszłość — prawych dróg
Trzymała ster, i w świetny próg.
Wieczystych stref żywota
Wprowadzi znów nas wieczny Bóg
Karol Troczeni

Ze wspomnień
o p. ks. Janie Gralewskim.
(Z pobytu wybitnego księdza-patrjoty w Częstochowie).
O zmarłym w Warszawie w ostatnich dniach s. p. ks. Janie Gralewskim, rektorem kościoła po-pijarskiego i znakomitym wychowawcy młodzieży, otrzymałmsm na stopniacze wspomnienie poświęconym.

gdzie on się znajduje. Proszę go uprzedzić, by wyjechał do okupacji austriackiej, ponieważ żandarmerja niemiecka go poszukuje. Dla wojny nie ma to znaczenia, aresztowanie zaś tak popularnego księdza, niepotrzebnie rozdrażniłoby ludność. Takie jest moje zapatrywanie. — Niech pan to powie ks. Fulmanowi, którego nie fatygowałem do siebie, by uniknąć podejrzeń. Wizyta pańska, nie razi zbytnio!”
„Panie profesorze!” odrzekłem, (celowo nie tytułując go nacelnikiem), „wobec tak postawionej sprawy — podaje do wiadomości, że ks. G. znajduje się od dawna w Szwajcarii.
„A to bardzo dobrze” — wyrzekł zadowolony Bredt.
W wolnej Polsce spotkałem ks. Gr. w Warszawie. Przywitał mnie bardzo serdecznie. Z zainteresowaniem wysłuchał opowiadania o mej rozmowie z Bredtem.

Ze skarbcza myśli.
W bezdrożach stepów — w bezkresie [mórz]
Jest święta igła magnesu,
Bo daje pewność, że mimo burz
Łódź nasza żąda do kresu.
W bezkresie naszych cierpień, i złu
Ta pewność poda nam ramie,
Ze naszych wierzeń dziejowych truc
Kłeski i burze przełamie;
Ze jeśli złuda nie jest Bóg,
I nie jest błędem cnota,
To nasza przyszłość — prawych dróg
Trzymała ster, i w świetny próg.
Wieczystych stref żywota
Wprowadzi znów nas wieczny Bóg
Karol Troczeni

Było to w roku 1916. Do Częstochowy w gościnę do ks. kan. Fulmana, ówczesnego biskupa Lubelskiego przyjechał ks. Gralewski. Wizyta nieco przybawowa; wprost bowiem ucieki z Warszawy, gdyż niemiecy chcieli go aresztować za wygłaszanie kazania — treści nie są dla Wilhelmowskich knechtów — któż ryzykował się wtedy u szczytu potęgi!
Ks. G. wręczył mi tysiąc rubli, jako przelewowi Tow. Opieki Szkolnej, za którą ta kwota została niezwłocznie uruchomiona szkoła na Stradomiu.

Nie przypuszczałem, że wtedy po raz ostatni będzie mi sądomem uściskać Jego szlachetną dłoń.
Marian Jurakowski.
Łódź, 10 | III — 24.

KRONIKA.

Po paratygodniowym pobycie w Częstochowie, ks. G. udaje się rzekomo z powrotem do Warszawy, wykupiwszy bilety na zasadzie posiadanej przepustki.
W Mierkowie (okupacja austriacka) nie ma na peron, lecz na plant z przeciwnej strony i udaje się wolno do Łodzi, a następnie swobodnie do Łańcuta.

Podowzenie zapisów na akcje Banku Polskiego będzie sukcesem politycznym państwa — gospodarczym społeczeństwa, a jednostkę zbliży po tylu latach cierpień do chwili, w której warunki życia we staną się znowu normalne.
A więc — subskrybujmy!
Jan Steczkowski.

— **Nabożeństwo cechu piekarzy.** Dziś, w niedzielę, jako w dzień św. Klemensa, patrona piekarzy, o godz. 9-ej rano w kościele św. Zygmunta odbędzie się nabożeństwo — na intencję cechu piekarzy, na które zaprasza członkowie cechu — Zarząd cechu.

Uzyskawszy od władz austriackich odpowiednie papiery — wyjeżdża do Krakowa, wreszcie do Szwajcarii, skąd okolina Łodzi — zawiadamia ks. Fulmana, — że znajduje się w bezpiecznym położeniu.

Subskrybujmy!

W kilka tygodni potem zostałem wezwany do nacelnika powiatu — Bredta. Wzwanie nie zdziwiło mnie zupełnie, gdyż dość często taka przyjemność mnie spotykała w sprawach szkolnictwa, szpitalnictwa i t. d.
Nacelnik Bredt, wysoki, ze sztuczną siatką (ranny na wojnie), profesor i podobny do siebie — dość przywoity człowiek — wny z całej piądy wielkorożców, — w stał się stopniacze nieco ostrza drażliwości zarządzeń okupantów zamknął za siebie sam na sam w gabinecie i zapytał, gdzie się znajduje ks. Gralewski. Na odpowiedź, że nie wiem, zwrócił się i rzekł:
„Nie o to zresztą chodzi, pan wie,

Gd terminu zamknięcia zapisów na akcje Banku Polskiego dzieł na zadawanie kilka tygodni, a dotychczasowe wyniki subskrypcji, chociaż cyfrowo jeszcze nikłe, ujawniają, że szerokie życie społeczeństwa mają pełną świadomość państwowego i gospodarczego znaczenia obecnej chwili.
Bank Polski ma być jednym z ogniw naprawy skarbu. Ma nam dać nową walutę, emitowaną na podstawie pokrycia, wykluczającą inflację; zabezpieczoną przed nadużyciem prasy drukarskiej na cele budżetowe; dającą gospodarstwu społeczeństwu stały miernik wartości, którego brak ułatwiał wprawdzie jednostkom zyski spekulacyjne, ale podważał i osłabiał cały ustroj gospodarczy państwa.
Bank Polski, dając możność uruchomienia zapasów złota, leżących bezczynnie w Polskiej Królowej Kasie Poczynkowej i w skarbie narodowym, powiększy wydajnie fundusz sanacyjny, potrzebny na pokrycie niedoborów budżetowych, a więc ułatwi i przyspieszy wielkie dzieło naprawy skarbu.
Bank Polski, mając możność wypuszczenia złotych wartości co najmniej czterokrotnie wyższej od obecnego obiegu markowego, połoty wreszcie kres dzisiejszej ciasności pieniężnej, przy której obrót gospodarczy zamiera, ogólna wytwórczość cofa się, a kredyt prywatny skutkiem braku rozporządzałej gotówki i nadmiernych stówek procentowych staje się nie osiągalny.
Kto więc ułatwia założenie Banku Polskiego zapisaniem się na jego akcje; ten spełnia obowiązek nie tylko wobec państwa, ale przede wszystkim wobec samego siebie. Dorzuca bowiem cegiełkę do budowy podwalin zdrowego gospo-

— **Zniżka wskaznika dziennej żywności w Częstochowie.** Komisja statystyczna do badania zmian kosztów utrzymania w Częstochowie w październiku w d. 15 marca r. ustaliła, że wskaźnik drożyznowy pierwszej połowy marca w porównaniu z drugą połową lutego r. b. wykazał zniżkę o 0,2 proc. Koszt dzienny utrzymania ok. 0,200 obecnie na **5,914,370** mk.

NIKLEPSZA DOMIESZKA DO KAWY
Jest Francuska.

PREZYPWIEDNIE na rok 1924.

Kaworkja Figowa
przyrządzona z prawdziwych fig smyrnieńskich. Jest bardzo pożywna, odznacza się wybitnym smakiem. Zaleca się w szczególności jako przymieszka do **KAWY CZARNEJ**
Najtęże kawy piękny kolor i wykwintny aromat.
CZĘSTOCHOWA
Fabryka Surogatów Kawy
Mojka Kawa
L. PIOTROWSKI
ul. Białej 24.

Jak okazuje się, przepowiednie słynnej wróżki paryskiej p. Tebes sprawdzają się co do joty. Polskę oraz kraje sąsiednie nawiedziła surowa zima. Jak z przepowiedni owych wynika, silne mrozy i zawieje śnieżne trwać będą jeszcze i w miesiącu marcu, co spowoduje wielką klęskę dla wszystkich mieszkańców bez różnicy stanu, czy to lokator, czy kamienicznik, czy też gospodarz wiejski, albowiem zbliżająca się wiosenna odwilż zniszczy dachy, ściany domów i podmułuje nawet fundamenty zabudowań.

— **Koszt utrzymania w szesnym miesiącu** wynosił 5,916,000, a zatem znikomymi atakem zniżki procentowej nie byłby pod uwagę.

Owa wróżka francuska przewidziała również, że w Częstochowie istnieć będzie podówczas firma, która ulży kłopotom owych nieszczęśliwych powodźnian. Firma ta bowiem sprzedawać będzie najtaniej:
Cement, papę, smołę, pak, gips, trzcinę, karbolineum, farby, pokosty oraz wszelkie inne artykuły, niezbędne do remontu domów. A firmą tą, jak każdy się z łatwością domysla jest:
D. Berkowicz
Częstochowa, ul. Kościuszki 45
tel. 405.

— **Posiedzenie Rady miejskiej.** W poniedziałek, d. 17 b. m. o godzinie 7 i pół wieczorem odbędzie posiedzenie Rady miejskiej.

Mojka Kawa
L. PIOTROWSKI
ul. Białej 24.

— **Osobiste.** P. Franciszek bicki został mianowany prokurem Polskiego Akc. Banku Komercyjnego S. A. Oddział w Częstochowie.

Cykl wykładów prelegentów Collegium Pedagogicznego

Staraniem Czyst. Kola Tow. N. szkół średnich i wyższych odbędzie się w Częstochowie cykl wykładów prelegentów Collegium Pedagogicznego przy Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie.
Wykłady odbywać się będą w sali Straży Ogniovej o godzinie 7 po pol. pierwsza zaś seria obędzie w środę, dn. 19 b. m. „Wychowanie społeczne” — prof. ka Kuznowicz; niedziele, dn. 23 b. m. „Wychowanie w społeczeństwie” — dr. M. Janil; spektor szkół m. Krakowa; w niedzielę, dn. 30 b. m. „Idea wychowania przedszkolnego” — prof. dr. W. sław Filipczyk; w niedzielę, dn. 6 kwietnia r. b. „Wychowanie młodzieży w wieku szkolnym” — dr. Helena Sikorska; w niedzielę 13 kwietnia r. b. „Wychowanie w szkole powszechnej” — Mikulski, dyr. seminarjum na Krakowie; w niedzielę, dn. 27 nia r. b. „Wychowanie dachy szkole średniej” — prof. dr. W. sław Ziennowicz.
Wstęp 2 miliony mk. na c

WYLOTY ELEKTRYCZNE 1,235 Koni
OKONMILE 24, 25, 40, 50 i 100 Koni
TOKARNIE 1.000 m.

W składzie u Inż. F. DAWIDOWICZA
ul. Alęja 31. Telefun 54.

Wydali się z sali sądowej... więcej nie
pórnici. Wobec tego Sąd wyłaczył
tego sprawę, 50-miljonową kaucję skon
skował i polecił aresztowanie go.
Po zbadaniu całego szeregu świad
ków, wysłuchaniu przemowy prok.
Dziubniewskiego oraz przemówień 4 ad
wokatów, broniących oskarżonych, Sąd
udał się na naradę, poczem ogłosił wy
rok, mocą którego skazani zostali: Jo
n Grzelniński — na 4 lata ciężkiego
więzienia, Franciszek Kulej i Jan Kow
alczyk — po 1 roku więzienia, lecz
po zastosowaniu amnestji po pół roku
więzienia każdy. Pozostali oskarżeni
ostali uniewinnieni. Kulej złożył na
ychmiaszt pół miljaru mk. kaucji i
ostał pozostawiony na wolnej stopie,
Grzelniński zaś i Kowalczyk powędro
wali do więzienia.

Mróz. Wczoraj zrana tem
peratura w mieście wynosiła 9 stopni
północnej.

Z kine-teatru

Teatr „Odeon“ wyświetla trzeci i
ostatni cykl w 12-tych aktach najwspa
lającego arcydzieła filmowego „Tajem
niczna Paryż“ według głośnego dzieła
Henry'ego Sues pod tytułem „Tytułem”.
Wielki ten sensacyjny-kryminalny ro
mian poprzec dalszy, wysoce ciekawy
i pełen wypadków doprowadza tu wresz
cie do nieoczekiwanego rozwiązania in
trygującej zagadki, a prawdę i dobro
wiecę ostateczny tryumf. Najwybit
niejsi artyści francuscy stworzyli kapi
elne wprost typy, na czoło zaś wysu
ła się piękna Huguette Duflos w roli
kariery oraz słynny Georg Lannes w
roli księcia Rudolfa.

Kino-teatr „Nowy“ wyświetla wiel
ką tragedję historyczną p. t. „Obroń
ca Judo“. Wiele szlachetnych i zajmują
cych pięknych dramatów przedstawia
serpentina Dana pod tyrańskimi rządami
napoły obłąkanego króla Krystjana
VII i bohaterskie poświęcenie o
później gniebionego Judo, hr. Struensee,
jedyńcy omiutany siecią intryg dworskich
bimimio miłości królowej ginie wresz
cie pod toporem katowskim, a kaźni
nie gładzi się bezmyślnie i biernie lud,
skarowany przezem wolańsca. W ro
li głównych uroczą Henny Porten i
kolony Harry Ledtke.

Kino-teatr „Legum“ demonstruje po
nowy film p. t. „Wyzwanie“ czyli „Zło
wymyśla wielki ryerstwa.“ Bohaterskie mo
waty i sceny, odzwierciedlające ów
czasy, bajeńska wystawa, imponująca
i óraz udział wielotysięcznego tłumy
wnia ten piękny obraz nadzwyczaj
jmującym. Kolosalne wrażenie wy
wołują sceny szturmów galion na twier
dzę i wielkiego turnieju bojowego.

Ujęcie klasycyzmowa. —
Wybitny został Abram Zajdman (Gar
ska 54) na gorącym uczynku kradzie
ż portfelu z kieszeni Edwarda Szwarc
szam. w Poraju. Złodzieja aresztow
ano.

Nie wolno budować bez
zawaleni. Za prowadzenie budo
wania bez zezwolenia policja spisła proto
kol na Leona Horowicza (Jasnogórska
39).

Balzam i Migdał odzys
kają bliznowa. Ruchliwa Balzam i
Wła Migdał (Nadrzečna 78) zamie
łwały policji, iż z podwórzca skradzio
mili bliznowa, rozwiolenia do wyszsz
e łącznej wartości 40 milionów mk.
Zaprowadzone śledztwo ustaliło, że
złodziey tej dokonał Stanisław Den
dzki, bez tego samego miejsca zamieszka
nia, którego aresztowano.

Stowarzyszenie dla rowe

10 milionów mk. za 1 fal
szynowy dolar
Do sklepu p. Szczygnatama przy ul.
Warszawskiej Nr. 41 przyszedł elek
troniczno ubrany jeździec i podając się
prybyłego z Ameryki, zapropono
i sprzedającej wyroby tytoniowe ku
pnie właściciela, Zofii Koeler, kupno
100 dolarowego banknotu. Trans
akcja doszła do skutku i latwo
wspierający zapłaciła szesnasto
mk. 200,000,000 mk., pozostałe zaś
100,000 mk. miała jeszcze dopłacić
w dniu następnym.
Złodziej szesnastomilionowego aresztora

SALA STRAŻY-OGNIOWEJ w CZĘSTOCHOWIE

Środa, dnia 19-go marca 1924 roku.

Na ogólne żądanie Sz. Publiczności

zostanie powtórzony

TYLKO JEDEN WIECZÓR HUMORU, ŚPIEWU i TANCA

WESOŁEJ MUZY

Po wielkich tryumfach zagranicą ukaże się

ANDA KITSCHMAN

Jedyna i niezrównana śpiewniczka, kompozytorka i autorka, któ
ra wykona swoje utwory przy własnym akompaniamencie.

CECYLJA JABŁONSKA

Znakomita prymabaleria baletu opery Warszawskiej i b. Wielkiej Opery w Moskwie.

Marek Windheim | **Jan Cesar ski**

Największy śpiewnik i piosenkarz doby obecnej.

Pierwszy baletmistrz baletu opery Krakow
skiej i b. Wielkiej Opery w Moskwie

STEFAN BARAŃSKI Dyrektor Opery Krakowskiej.

Początek o godz. 8 1/2 wieczorem. Sala dobrze ogrzana. Bilety wzo
żniej do nabycia w „Cristal”. Program całkowicie zmieniony.

WAŻNE DLA WSZYSTKICH!

Po odnowieniu i sprowadzeniu w większym wyborze materiałów wełnianych, ba
wełnianych, bieliśnianych, oraz innych wchodzących w zakres lokalności jakże to
obraz, kapy, fraki, kołdry, wato wane, małe i duże materjały na garnitury i palta i wio
le innych rzeczy w najlepszym gatunku, zawiadamiam że celem wykazania że
moj sklep jest najlepszym będę sprzedawał przez cały miesiąc marzec po cenach

KONKURENCYJNYCH taniej niż wездzie!

Zwracając uwagę na eszkl i adres!

M. CZĘSTOCHOWSKI

Alęja druga Nr. 25 róg Kościuszki telefon 4-86.

Szkoła Tańców w lokalu własnym ul. Jasna Nr. 49 3-ci dom od ul. Kościuski.

Zapisy na kursy I-III IV i V codz. od 10 do 9-ej wiecz.

UCZY OSTATNIE NOWOŚCI

Fox-blues, Jawa, Tango-Milonga i inne, oddzielnie i w kompletach

Lekcje wprawno-ogólne w Soboty Niedziele i święta od 7 i pół wiecz.

w Środę 19 Marca (Św. Józefa) lekcja wprawno-ogólna od 7 1/2 wiecz.

w poniedziałek 17-Marca, lekcja I kursu o 6-wiecz. na takowy przyjmuje zapisy.

WIELKI SIĘ WSZYSCY PRZENONAJĄ
ze najtańszym źródłem do nabycia wszelkich towarów jak:
gabardiny kostiumowej sukniowe wełny, jedwabie,
etaminy, satyny, płótna, zefiry i t. p. jest firma:
E. Lewinowa i S-ka
II-ga ALEJA Nr. 40. wejście z alicy Ł-sze piętro.

dolarowej waluty zauważyła, że bank
not jest fałszywy i zameldowała o ca
tem wydarzeniu policji. Jak się oka
zało, banknot stałszywany został w
ten sposób, że cyfra 1 została średnie
przerobiona na pięćdziesiąt.
Policja wyczuła energicznie śledztwo
celem wykrycia dolarowego oszusta.

Miast wojownik kradli go
si. Na miejscowym dworcu kolejowym
aresztowany został Stanisław Dziembor,
bez stałego miejsca zamieszkania, uchy
lający się od służby wojskowej i Jan
Korbysia, zam. w Dźbowie, którzy razem
wależali się. W toku badania obydwaj
przyznali się, że dokonali kradzieży 3
gł. u niejakego Reziara, zam. w Dźbo
wie.

Kmoletkowie oszustami.
Policja częstochowska spisła proto
kol na Władysława Malcherzyńskiego i
Franciszka Skarczyńskiego, zam. w
Kłobucku za oszustwo przy sprzedaży
kartofil.

Na gorącym uczynku. —
Schwytnie została Walerja Kucharczyk
(Warszawska 84) na gorącym uczynku
kradzieży pieniędzy w kwocie 11,500,000
marek z kieszeni Frani Pissman, zam.
przy ul. Wąsy Prawe 22. Winną aresz
towano.

Weszkilo dodatklo Krawcicko
nabawad modno w I. | Alęja 1.
H. Pendrak
Ceny przeważnie. Zwracal uwage na style

KARTOFLE
40 mtr. do sprzedania

Wiad. ul. Jasnogórska Nr. 18 w sklepie

Wych towarami kolonialnymi w Warsza
wie, omawiano sprawę ustalenia nowego
cennika towarów mączno-kolonjalnych.
Większość pozycji tego cennika pozosta
wiano bez zmiany. Podwyższono jedynie
ceny cukru. Natomiast obniżono ceny
maki żytniej 50 proc. z 625,00 do 600
tys. mk., pszcuku i kasy jęczmieńnej z
690 tys. do 670 tys. i drożdży z
4,200,000 do 3,600,000 mk. za kg. Wpro
wadzono nadto co cennika ceny śledzi.
Śledzie norweskie kosztować będą 220
tys., szkockie 350 tys., królewskie 500
tys. mk. za sztatke.

Kurasy złota i srebra.
Dnia 14 b. m. P. K. P. placła za:
Ruble złote — 4,732,000, marki niemie.
z 2,191,000. Korony 1,863,400, unja łaciń
ska 1,774,000, dolary 9,200,000, i str.
44,765,000.

Gram czystego złota 6,113,700.
Srebrne: rubel 3,146,000, marka 874,000,
kor. austr. 729,700, dolar 4,205,600, funt
ang. (szyling) 914,200.

Gram czystego srebra 174,800.

Giełdowy kurs walut

W dniu 14-go b. m. płacono w Warszawie

Dolar	9,350,000 - 9,300,000
Funt szterling	40,280,000
Frank francuski	445,000
Złoty frank	1,803,000
Frank szwajcarski	1,610,000
Frank belgijski	367,500
Korona czecha	264,000
Korona austr.	1312

Tendencja utrzymana (dla b. sw.)

Kurs franka waluty szwajcarskiej na dzień 16-go marca 1,900,000

Z nowości księgarskich.

Stanisław Lack: Studja o St. Wyp
piańskim, (Zebrał i przedmowa poprze
dził Dr. Stanisław Pazurkiewicz, Cz
stochowa 1924. Nakładem księgarni
A. Gmachowskiego, Str. XIV+350).

Wydanie powyższych studjów La
cka, młodo zmarłego w pełni rozwoju
talentu krytyka literackiego, należą
uważać za fakt o wielkiem znaczeniu.
Albowiem wśród bogatej obecnej litera
tury o Wypsiańskim zdobęda ome
dzieki swym zaletom jedno z najpier
wszych miejsc. Pobudzają do głębokie
go zastanowienia i przemyślań, wno
szą do badań o Wypsiańskim wiele
oryginalnych i cennych uwag—dalego
muszą być przestudjowane przez ka
dego, kto pragnie poznać prawdziwie
tajniki twórczości autora „Wesela”.

książka obejmuje 19 studjów ana
lytycznych o poszczególnych dziełach
poety i syntetycznych dotyczących o
gólnego poglądu na zagadnienia, swia
żane z całokształtem twórczości Wy
psiańskiego.

Przedmowa prof. Pazurkiewicza
przedstawia rozwój talenta Lacka, który
najpierw był zwolennikiem krytyki
impresjonistycznej, a potem rozszerzył
zakres tego pojęcia i począł trakto
wać dzieło literackie analitycznie na
tle platoniskiej idei piękna, dochodząc
pod tym względem do głębszych i o
ryginalnych wyników. L. M.

Obrażenie gen. Hallera.

Przykre zdarzenie spotkało gen.
Józefa Hallera w Bydgoszczy, gdzie
rodzina jego zajmuje mieszkanie przy
ulicy Słowackiego nr. 2. O zdarzeniu
tem dowiadujemy się następujących
szcze-gółów z „Gazety Bydgoskiej”:

Przed kilku dniami urządnik pocztowy, wyjmując listy ze szkrzynki przy
ul. Gdańskiej, odkrył Śniadeckich, zawar
zył w skrzynce medale wojskowe w
liczbie 16 sztuk. Dyrekcja Poczty i Te
legrafów odeślala medale do Dłwa 15
Dyw. Piech.

General Jung, przypuszczając, iż są
to medale gen. Hallera i że wiodnicie
zgubił je za pobytu w Bydgoszczy na
Zjeździe Hallerczyków, wydłogował
oficera do Warszawy z oweimi meda
lami.

General Haller poznał swoje meda
le i zaznaczył, że były one w mieszk
aniu jego w Bydgoszczy, przy ulicy
Słowackiego 2.
Gen. Haller przybył do Bydgosz
cy i udał się do mieszkania wraz z
komisarzem śledczym. Na miejsce
stwierdzono, że śledzie dostali się

Kronika handlowa

— Agencja Handlowa w Cz
stochowie.

Z przyjemnością notujemy fakt go
dny swagii powstania w Częstochowie
Agencji Handlowej, mianowicie Ajen
cja Wschodnia warszawska otwiera z
dniem 1 kwietnia r. b. w biurze dzien
ników i Ogłoszeń p. A. Otrąbka ul.
Kościuski Nr. 11 tel. 448 swój oddział
którego zadaniem będzie udzielanie te
legraficznych notowań giełdy i akcji
warszawskich, tak urzędowych jak i
pogłędowych, giełdy zbożowej gdań
skiej, pozaafskiej oraz notowań gieł
dowych cen artykułów rynkowych kra
jowych i zagranicznych jak Paryż, Lon
dyn, Amsterdam, Zürich, Nowy Jork,
Berlin t. p.

— Kredyty PKO. dla drob
nego przemysłu i rzemiosł.

Pocztowa Kasa Oszczędności udziela
kredytów dla drobnego przemysłu i
rzemiosł bez ograniczenia, w miarę
wielkości ze strony powołanych do te
go czynników oraz po stwierdzeniu
słotnej potrzeby. W związku z tem
należy zaznaczyć, że obecny współczyn
nik stosowany przy szacowaniu nieru
chomości i ruchomości w sprawie kre
dytów wynosił dla nieruchomości 1 mar
ka przedwojenna 75,000, zaś dla rucho
wono 1 marka przedwojenna 225,000.
— Obopitk towarów mag
e-kolonjalnych. Na poniedziałek
przelecieli oficyści firm, handluja

TEATR „NOWY“

Dziś Premjera wielkiej tragedji historycznej

HENNY PORTEN
HARRY LIEDTKE

występują w najnowszej swej kreacji w głośnym pierwszorzędym 6 akt. dramacie

Sensacja świeża dla Częstochowy — „Obronca ludu” wystawia „Nowy”! Film ten opiewa atekt piómienny Słynnego Liedtke do Porten Henny.

Spieszcie więc żywo kino-bywalce, By zdobyć bilet w wytrwałej walce Niech łok przy kasie was nie przeraża Raj w 6 aktach ten film wam stwarzał

OBRONCA LUDU

Obraz powyższy przedstawia cierpienia Danji pod rządami napóć obłąkanego króla Krystjana VII, intrygi dworskie i śmierć szlachetnego obrońcy gnębionego ludu — kreację tą odtwarza niezrównany Harry Liedtke. — Reżyserja Ludwika Wolffa.

o Powyższy program demonstr. będzie od soboty 15 do wtorku 17 marca
ANONS: W następną zmianę programu „Romans Księżniczki de Valois”.

Rada Nadzorcza i Zarząd Warsztatów Zjednoczonych Mechaników Spółki z ogr. odp. w Częstochowie, zawiadamiają P. P. Wspólników, że w Niedzielę, dnia 16 Marca 1924 roku, o godz. 14-ej, w lokalu własnym, KRAKOWSKA Nr 13, odbędzie się

ZWYCZAJNE OGÓLNE ZEBRANIE UDZIAŁOWCÓW,

- 1) Zagajenie i wybór Prezydium Zebrania;
- 2) Odczytanie i zatwierdzenie sprawozdania finansowego Spółki za rok kalendarzowy 1923 wraz z protokołem Rady Nadzorczej i udzielenie absolutorjum;
- 3) Podział zysków osiągniętych z operacji;
- 4) Odczytanie i zatwierdzenie preliminarza budżetowego na rok 1924;
- 5) Wybór członków Rady Nadzorczej i Zarządu na miejsce ustępujących;
- 6) Zmiana kontraktu Spółki, zgodnie z nowelą do dekretu o Sp. z ogr. odp.
- 7) Wolne wnioski kierowniczych władz Spółki i Udziałowców.

Wniosek nie wzywa do dostarczenia listy członków, zebranie odbędzie się w godzinie terminale tegoż dnia o godz. 14-ej.

Zarząd Zjednoczonych Mechaników

Nowy Rynek 6. Front i piętro.

Korzystajcie ze zniżki

wszystkie towary manufakturowe, jak wełniane, bawełniane, jedwabne, trykotaż, płótna, i t. p. można nabyć po cenach znacznie niższych tylko w najtańszym składzie

S. Franka

Nowy Rynek Nr. 6.

Front Leże piętro nad Apteką

Telefon Nr. 479.

Uwaga: dla urzędników i robotników specjalny rabat.

Zebrań Ogólne Rozne

Członków Stow. Społ. „Postęp”

Odbędzie się dnia 16 marca r. b. o godz. DRUGIEJ po poł. w Bibliotece przy kościele Św. Zygmunta.

O ile nie będzie wymaganej liczby członków w pierwszym terminie Zebranie odbędzie się w drugim terminie tego samego dnia o godz. 3-ej po poł. które będzie prawomocne bez względu na liczbę członków.

ZARZĄD.

Na Wypłatę!

TOVAR NA UBIJANIE, PALTA I KOSTYUMY

POLECA:

Skład Kartów i Wólen

L. Gawliowski

CZĘSTOCHOWA

TELEFON Nr. 14

!!! Spieszcie !!! Spieszcie !!!

DO
! 22 !

składu galanteryjnego

Wielki wybór bielizny damskiej męskiej i dziecięcej. Ceny konkurencyjne

Uwaga! J. PILGER Uwaga!

Przy kupnie każdego towaru 1 szafa gratis.

MAGAZYN MÓD

„FELICJA” II-ga Aleja Nr. 39.

Poleca na Sezon wiosenny najświetniejsze modele kapeluszy.
— KWIATY i DODATKI DO KAPELUSZY i SUKIEN. —

Najtańsze źródło zakupu
tow. Żyrardowskich

Najstarszy Chrześcijański Magazyn Bławatny

HELENA UCHNAST ul. P. Marji 31

Poleca świeżo otrzymane w wielkim wyborze wełny, sukna, bestony na kostjmy, garnitury i palta. Również jedwabie, satyny, batysty, płótna plety, fartuszki i pończochy. — Ceny konkurencyjne

SWIERZBĘ i SWĘDZENIE
— ucwca brem —
„MUKUNA”
nie psuć bielizny, posiada miły zapach.
Apteka
A. Woreczny, Warszawa, Słodarska 13
ZADAĆ WSZĘDZIE.

Książki wekslowe
posiada na składzie
„DRUHARNIA”
F. D. Wilkoszewskiego
II ALEJA Nr. 38.

Cech stolarzy

zaprasza p.p. majstrów czeladników stolarskich na Nabożeństwo św. Józefa dnia 19 marca r. b. o godzinie 9-ej rano do kościoła św. Zygmunta.

Zarząd.

„FORD”

połciężarowy używany do sprzedania. Wiad. firma „Elabor” Spółka Akcyjna I Aleja Nr. 14.

Syn poszukuje Ojca

Ludwika Jarońca

który przed 20-tu laty udał się do Niemiec, kłoby wiedział o kółwiek o nim lub o miejscu jego pobytu przesyłać jest o zawiadomienie. Wład Drozdki p. Krzeplice.

Jan Jaroń.

BAZAR JEDYNOŚCI
III ALEJA Nr. 32

Poleca po cenach przystępnych Bluzki, fartuchy, sukienki, płótna różne, obuwie m. d. i dziecięce, skóry, naczynia emaljowane i aluminiowe, wędra cynkow. galanterje i wiele in. rzeczy

DRUKARNIA i LITOGRAFJA

F. D. Wilkoszewskiego

CZĘSTOCHOWA TELEFON Nr. 50 i 445 III ALEJA r. 52.

WYKONUJE NAJLADNIEJ I PO CENACH NAJPRZYSTĘPNIEJSZYCH WSKAZANE DRUKI, AFISZE, KLEPSYDRY, OGŁOSZENIA I t. p.

BILETY WIZYTOWE.

NA SZKADZIE DRUKI PARAFYJALNE, DO PASZPORTÓW, KNAJRI ANCYZNE, KSIĄGI BUCHALTERYJNE I t. p.

Kantor Drukarni i Wydawnictwa II Aleja 38.

DZIAŁ ADRESOWY.

Zgłoszenia do tego działu przyjmie (Nawigator) Stow. Mupców Polskich Al. 31-cia Nr. 54.

Apteczne składy.
Wacław Orzeł Al. 44
Banki.
Bank Związków Ziemiań Sp. Akc. Al. 22.
Bank Handlowy w Warszawie oddz. w Częstochowie Piłsudskiego 3.
Ziemni. Bank Kredytowy Tow. Akc. we Lwowie, Oddział w Częstochowie — ul. Panny Marii 16 Tel. 129 dystrykt tel. 4 9.

Drogiarnie.
P. B. Wilkoszewski Al. Nr. 52
Dobryś.
St. Parczyński ul. Dąbrowskiego 11.
Fabryki cukrów.
Plott Dębki ulica Piłsudskiego 17.
Fabryki wyrobów cementowych.
Zdzisław Ryłki Al. Nr. 61
Handie Wina, Likierów i Wódek.
W. J. Klechnowski II Al. Nr. 21.
Żelazna szklary.
Zdzisław Ryłki ul. Warszawska 1.
Melegarnie.
A. Gmachowski II Al. Nr. 39
M. Lipska II Al. 23.
Młynny parowe.
Bela Piłc Krawcowa 55.
Składy rolnicze.
Edmund Heine Wieluński Rynek 54.
Techniczne handlowe biura i domy
Zdzisław Ryłki Al. 20, składy Kościuski 40
„Promień” Al. 30
Skład kawy, karkasy, kakao.
„Młota Nowa” Ład. Piotrowski Al. 24.
Zakłady ślusarskie.
Laurman St. Kościuski 7-a.
Zakłady Miedziano-Kotlarskie.
Józef Binert ul. Waly Nr. 8.
Zakład Instruktorów muzycznych.
Stefan Malin Piłsudskiego 11
Kuchenne naczyń i wyrz. żelazne.
Edmund Heine Wieluński Rynek 54
Witold Nowicki Al. 35.
Smyki, papo, naty, smary i oleje.
Edmund Heine Wieluński Rynek 54.

**JEDYNE Najtańsze i NAJSOLIDNIEJSZE
PRZEDSIĘBIORSTWO PRZEWOZOWE
Aleksy LÖWENHOFF**
[Częstochowa, ul. Handlowa (dawnej Dzia 4.)
Wynajmuje karety, powozy i bryczki do ślubów, platformy do przewożenia mebli, wozy ciężarowe do przew. gliny, piasku, cementu, cegły i t. p.
CENY NAJNIŻSZE OBSŁUGA SZYBKĄ I SOLIDNĄ.

W. J. Klechnowski

w Częstochowie, ul. Panny Marii Nr. 21. Telefon Nr. 220.
Handel Win i Towarów Kolonialnych
Egzystuje od 1878 roku.

Wina Węgierskie, Francuskie, Reńskie, Burgundzkie, Hiszpańskie, Miody Staropolskie, Likier, Wódki krajowe i zagraniczne.

PO-LE-CA

Towary Kolonialne. Cukry Warszawskie Sery, Konserwy, Marynaty, Owoce południowe i t. p.
CENY NISZKIE. OBSŁUGA SZYBKĄ.

P. DĘBSKI

FABRYKA Cukrów i Czekolady
Częstochowa, ul. Piłsudskiego 17
telefon 59.

M. NAWROCKI
były pracownik firmy
PIÉ Frères Manufacture de Chaussures w Paryżu.
POLECA:
Najwykwintniejszą obuwie męskie, damskie i dziecięce, buty footballowe i buty oficerskie najnowszych fasonów zagranicznych.
Wielki wybór obuwia na składzie różnego rodzaju.

OKRYCIA DAMSKIE ORAZ UBIORY DZIECIENNE

wykonane we własnej pracowni i na zamówienie według najnowszych modeli poleca za cenach najniższych bo wprawy w mieszkanu. Przyjmuje również obsługa i powierzonych materiałów.

S. NOWAK

Największy chrześcijański Magazyn I WŁASNA WYTWÓRNIĄ MEBLI EDWARDA KINDERMANA
w Częstochowie, ul. Kościuski 28. Telef. Nr. 341
Poleca różno meble, kredensy, stoły, krzesła, szafy, bielizniarki, łóżka, ranożelki, otomany, garnitury salonowe, wóski dziecięce, łóżeczka dla niemk i t. d.

JEDYNY CHRZEŚCJAŃSKI KANTOR PRZEWOZOWY

Józefa Kossowskiego
w CZĘSTOCHOWIE.
ul. św. Stanisława Nr. 5, dom własny, tel. 493.
Egzystujący od roku 1905-go
WYNAJMUJE:
Landa, Karety, Powozy, Bryczki, Platformy do przewożenia mebli, oraz wozy ciężarowe po cenach konkurencyjnych, o czym ma zaszczyt zawiadomić Sz. Klientele.
Obsługa solidna i szybka.

JEDYNY CHRZEŚCJAŃSKI MAGAZYN GOTOWYCH UBRAN

R. TRAWIŃSKI
II ALEJA 24 front
POLECA NA MIĘSO WŁOSIENY W WIELKIM WYBORZE.
Garnitury i palta męskie || Garnitunki i palta dziecięce spodnie i bryczesy. || palta gumowe i burki.
Przyjmuje wszelkie zlecenia i wstawki i powierzonych materiałów.

Powiatowa Kasy Chorych w Częstochowie.
Nocne dyżury lekarzy chorób akuszeryjnych.
15-go Marca r. b.
Dr. Kędzierski ul. Piłsudskiego 5.
16-go Marca r. b.
Dr. Grunwaldowa Panny Marii 20
Nocne dyżury lekarzy chorób wewnętrznnych.
15-go Marca r. b.
Dr. Franke ul. Panny Marii Nr. 14.
16-go Marca r. b.
Dr. Rossau Szpital Wojskowy

Dr. M. ROSEN

Choroby skórne i weneryczne
II Aleja 41 II piętro front.
Przyjmuje od 9-ej—12-ej i od 3-ej—7-ej po poł.
Choroby piersiowe
leczy
Balsam Thioocian Age
używa się za poradą lekarską
Sprzedają apteki i składy apteczne
Apteka A. Gucelkiego w Warszawie.

Lekarz-Dentysta Michał Grejniec

ulica Panny Marii (I Aleja) Nr. 10.
TELEFON Nr. 250.
Przyjmuje codziennie od 9—11 i od 3—7 wiecz.
dla członków Kasy Chorych i Urzęd. Państw. specjalnie ustępowa.

Lekarz-Dentysta Stanisław Parczyński

ul. Dąbrowskiego Nr. 11, I piętro.
Przyjmuje od 9—11 i od 5—7.

Lekarz-Dentysta Henryk Lejzerowicz

Przyjmuje codziennie od 9-7 wiecz. bez przerwy
w kancelii ul. Piłsudskiego str. 3
walcie ze strony Kasy Chorych.
Posiadacze legitymacji Kasy Chorych jak również urzędnicy państwowi korzystają z najniższych ulg.
Przy leczeniu miął się specjalna pracownia zębów sztucznych.

Glicerofosfat ziarnisty „ORBIS”

czysty i z żelazem
Najracjonalniejszy środek przy wyczerpaniu fizycznym i umysłowym oraz przy Krzywicy dla dzieci. Sprzedają apteki i składy apteczne. Zadać z firmą T-wo dla Przemysłu Handlu Aptecznego „ORBIS” Sp. Akc.

Choroby: Szwajcarskie gorzkie zieleno Dr. Bauera

Sprzedają apteki i składy apteczne.

Węgiel

OPALOWY I FABRYCZNY
z pierwszorzędnym kopalin Zagłębia Dąbrowskiego, Hurtowo i detalicznie po cenach najniższych poleca
SKŁAD OPALOWY
J. KĘSIK Warszawa 10.
Kaszki, tarypa, dachowki wstają oryginalne „Pasyfik holenderski” (s małą kogut) i la Valda bez gony. Sprzedają apteki i składy apteczne.

Firma H. IMICH

II Aleja 16, I-sze piętro
poleca:

Cement i Gips

oraz wyborowe lakiery, pokosty i farby.
PIERWSZORZĘDZONA PRACOWNIA GORZETÓW
p. s.
„JÓZEFA”
III-cia Aleja Nr. 54.
Poleca na składzie w dużym wyborze: biłocement, gips, cementy hydrauliczne, piły, szlifierki i narzędzia do obrabiania kamienia i t. p. Separacje, przelazowywanie i prace.
Nagrodzony medalem. Ceny umiarkowane.

OLEJKI ESENCJE
eteryczne
do
CUMERKÓW LITEROWYCH I LUBSKICH
KARWICKI MIĘTUSZAJC
i. d.
DOMAGALSKI i S-ka
Pawła fabryka oleji eterycznych esencji — PUZAN
zał. 1901 roku

SKŁAD WYROBÓW EMALJOWANYCH
St. Kieszczyńskiego
A. Radłowskiego

— CZĘSTOCHOWA
ul. Żelazna Nr. 11, dom własny telef. 57.
POLECA:
NACZYNNIA EMALJOWANE, WSZELKICH GA-TUNKÓW I ROZMIARÓW.
Po cenach fabrycznych.
Sprzedają hurtowo i detalicznie

ZAMIĄST TRAFU
szkwa się
SYROP JODO-TANINOWY Z FOSFEM „ORBIS”
(Wieloletnia praktyka) Zamiast traw (kapatki)
Wzmacnia w smaku, chętnie przyjmują
zał. Włoch T-wo dla Przemysłu Handlu Aptecznego „ORBIS” Sp. Akc.
w Częstochowie.

Stara blacha
BACHOWA-ZELAZNA
do sprzedania
Władysław III Al. Nr. 52.
Adm. „GONCA”

Skład ŚLEDZI
A. Rozental
I-sza Aleja Nr. 7
poleca w wielkim wyborze:
śledzi, karpie, łososie i wędłki
po cenach konkurencyjnych.

Kierownik Literacki JAN BARYBÓR